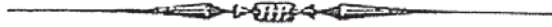

مجموعہ سنون

۱۸

جمعیت علمائے عثمانیہ

برنجی پتہ

ماہ محرم

نومبر ۱

اسٹانبول

جریدہ خانہ دہ طبع اولیٰ منشدر

۱۲۷۹

حکمت طبعیه دن علائم سماویہ دے دائر بر خواجہ ایلہ بر شاگرد
پیشہ محاورہ در

(خواجہ)

جناب واجب الوجودك حیرتبخش عقول بشریہ اولان مصنوعات
عجیبہ الہیہ سندن اولق اوزره دائماً مشہود چشم اعتبارمن اولان
یاغور و قار و روزگار و قوس قزح و شمشک و کوك کورلدیسی و یلدرم
مثالو کرہ نسیمہ ظہورہ کلان علائم سماویہ نك اسباب وقوعی ارہ صرہ
سؤال ایلدیگز دن بو بابده سزہ بعض مرتبہ معلومات و یرمك استرم .

(شاگرد)

اصابت یوررسکر حقیقہ علائم مذکورمك اسباب مولده سنی
اوکر نك استرم و بو چوقدنبرو مر اقدر .
(خواجہ)

علائم مذکورمك روزگار کبی بعضی ہوادن و یاغور و قار کبی
بعضی صودن و قوس قزح و ہالہ مثالو بعضی ضیادن و شمشک
و یلدرم کبی بعضی قوہ الکتریقیہ یعنی قوہ کھر بایده دن نشأت
ایدر . قوہ الکتریقیہ نك اولدیغنی مؤخرأ سزہ بیان ایدرم .
(شاگرد)

بو صورتده علائم مذکورہ درت قسمہ منقسم اولق لازم کلور .

(خواجہ)

اوت درت قسمہ منقسمدر ہوادن نشأت ایدن علامتہ علائم
ہوائیہ و سبب مولدی صو اولنلرہ علائم مائیہ و ضیادن متولد اولنلرہ
علائم ضیائیہ و قوہ الکتریقیہ دن حصولہ کلنلرہ ناریہ و یاخود علائم
الکتریقیہ تعبیر اولنور .

مجموعه فنون

(شاگرد)

هوا ایله صو علائم سماویہ دغنی معدودر . بن بونلری عناصر
اربعه داخلنده ییلوردم .

(خواجه)

خیر بونلر نه علائم مذکورده دن و نه ده عناصر دندر . چونکه
عنصر جسم بسیط دیمکدر . و جسم بسیط شول بر جسمه اطلاق
اولنور که عملیات کیمیویه واسطه سبله مرکب اولدیغی اجزاسنک
تحلیلی ممکن اولامیه یعنی اجزاسی بر قاج نوع جسمدن اولوب بالکن
بر درلو جسمدن عبارت اوله . هر نقدر متقدمین صو ایله هوایی جسم
بسیط ظنیله عناصر دن عد ایشلرایسده ده متأخرین بونلری تحلیل
ایله هر بری بر قاج درلو جسمدن مرکب اولدیغی ظاهره چیقارمشلردر
و شمیدییه قدر کشف اولنان اجسام بسیطه نك عددی التمس ایکی یه
بالغ اولمشدر . بویحث علم کیمیایه متعلق اولوب صددعز دن خارج اولغله
شمیدلک بزه لزومی یوقدر .

(شاگرد)

دمین علائم مذکورده کره نسیمده ظهوره کلور ییوردیکز . کره نسیم
نه دیمک اولبور . اول امرده لطفا بونی تعریف ییوریکز .

(خواجه)

کره نسیم کره ارضی هر طرفدن احاطه ایدن کره هوادر .

(شاگرد)

اولیه ایسه کره نسیم هوا دیمک اوله جفتدن کره نسیم یرینه
هوا دیمک اولزمی .

(خواجه)

هر نقدر بعضاً مصاحبت اشناسنده هوا ایله کره نسیم یکدیگرندن

تفریق اولمز ایسده بونلری برندن تمیز ایتک لازمدر ، کره ارضی احاطه ایدن طبقات هوا صافی هوادن عبارت اولوب ایچنده بر چوق ادخنه و انخره دن بشقه بر طاقم غازل و طوز و طپراق و بوجکلر و هواده طوره یله جک دها سائر خفیف جسملر موجود اولغله اشته بونلرک جله سی برلکده اوله رق کره ارضی محیط اولان طبقات هوایه کره نسیم اطلاق اولنور و هوا دینلدیکی حالده اجسام سائر دن میرا صافی هوا دیمک اولور .

(شاکرد)

قوشلر و بالون ایله هوایه چیقان آدملر و یک یوکسک طاغلرک تپه زری دخی کره نسیم ایله محاطمیدر .

(خواجه)

اوت محاطدر . چونکه کره نسیمی تجاوز ایده یله جک مرتبه مرتفع طاغ اولدیغی مثل و ذیروح اولنورده کره نسیم داخلنده بر درجه محدودیه قدر صعود ایده یللوب اندن اوتیه کیده مزلر .

(شاکرد)

امریقا طپورندن قوندون تسمیه اولنوب یدی ارشون قنادی اولان قوشک طقوز بیک ارشون قدر صعود ایده یلیدیکنی و طبیعیندن موسو کبلوساق نام ذاتک بیک سکزیوز درت سنه میلادیه سی ایلونلک اون التنجی کونی بالون ایله اون بر بیک بشیوز ارشون مقداری صعود ایلدیکنی ایشتدم بونلرینه کره نسیمی تجاوز ایده مامشلمیدر .

(خواجه)

خیر ایده مامشلردر . طبیعینک بعضی کره نسیمک ارتفاعنی طقسان بیک و بعضیلری یوز بیک و یوز اون بیک و دها زیاده تخمین

ایدرلر . مع مافیه طبقات کره نسیمک کثافتلری یکدیگرینه مساوی اولسه
 مومی الیها دها پک چوق زیاده صعود ایده یلورلر ایدی . فقط اوایله
 اولوب طبقات هوا عادتاً بربری اوزرینه وضع اولمش بر چوق کاغد
 پیراقلرینه مشابه اولدیغندن اوستده بولنانلرک تضییق مناسبتیه اک التده
 بولنان طبقه جله سندن کثیف و اغردر . انک اوستنده کی بر از خفیف
 و بونک اوستنده بولنان دها خفیف اولوب قس علی هذا کتدجکه
 خفیفلشدیکندن صکره لری طبقات هوا بر درجه یه قدر خفت بولور که
 قوشلری و بالونی چکه مز اولور . و بوندن بشقه اول درجه خفیف
 اولان هوا ده ذیروح یشایه مز . اون ایکی بیک ارشوندن یوقاریده بولنان
 هوا ایچنده انسان تعیش ایده میه جکی نزد طبیعیونده محققدر . مرتفع
 محلاک هواسی خفیف و الحق یرک هواسی ثقیل اولسیده بوندن نشأت
 ایدر .

(شاگرد)

بیان ییوردیغکره کوره هوا ده ثقلت ظاهر در فقط هیچ بر وقت
 اغرلغنی حس ایده میورم .
 (آخواجه)

هوانک اجسام ساثره مثلوا عادتاً طازیلور بر جسم کثیف اولدیغنی
 امور معلومه دندر . چونکه هوا طولو بر شیشه یی وزن ایله مقدار ثقلتی
 یلند کد نصکره محلیه الهوا دینلان آلت واسطه سیله ایچنده اولان هوا
 بعد الاخذ شیشه تکرار وزن اولندقدده هوانک مقدار نیجه نقصان ظهور
 ایدر . شمدی سز باشیکرک اوستنده هوا دن بر عمود کوتور یورسکز که
 قوت بشریه ناک متحمل اوله میه جغنی درجه اغردر . ایلروده سزه
 بیان ایده جکم وجهله حامل اولدیغکر هوانک اغرلغنی وجود کرک
 قالنغنده .

قالنغندہ واون اوچ بچق آرشون ارتفاعندہ بر صو عمودی آغلغندہ
مساوی اولدیغی ووجود انسانی هر طرفدن تضبیق ایدن هوانک
آغلغی دخی تقریباً اون ایکی بیک قبه بولندیغی حساب قلمشدیر .
(شاگرد)

نیچون بو قدر آغلغی بز حس ایتیمورز .

(خواجہ)

بونک سببی آغراق بزی هر بر طرفدن تضبیق ایدرک موازنه حاصل
اولسیدر . مثلاً دکره کیرلدکده آدمک اوزرنده خیلی صوبولندیغی
حالده اصلاً آغراق حس اولمز . دکرک ناقعرینه واصل اولوب
اوزرنده بر قاج یوز قولاج صوبولنان طالعجلردکرده ایکن متحمل
اولدقلری صوبک طیشاروده عشر معشارنی کوتوره میه جکلری
آشکارد . و بر شیشه نك آغزی مشین ایله قیانوب مشینک اوسننه براز
جیوه وضع اولنسه شیشه نك ایچنده هوا اولدیغی حالده آلتندن
دخی تضبیق وقوعبولدیغی جهتله جیوه مشینک مساماتندن اوتیه
طرفه تجاوز ایدهمز . فقط شیشه دیگر بر محلندن دنوب ایچنده اولان
هوا آلت مذکوره ایله آلتدقده اولوقت جیوه نك اوزرنده بالکز بر طرفدن
تضبیق وقوعبولسیه موازنه بوز یله رق هوانک ثقلندن ناشی جیوه
مشینک مساماتندن اوتیه طرفه تجاوز ایله غایت اینجه یاغور طامله لری
شکلنده شیشه نك ایچنه اقغه باشلدیغی بالتجربه ثابتدر .

بوندن قطع نظر هوانک اولوجهله هر طرفدن تضبیق اجرا
ایتمسی لوازم حیاتیهمز دندر . چونکه اشبو تضبیق هوا اولسه انسانک
قانی کوز و برون و قولاق لرندن و دوداق کبی اینجه دریلو محملارندن
طیشارو نفوذ و جریان ایدرایدی . بالون ایله زیاده خفیف اولان

طبقات هوا به صعود ایدنلر ذکر اولنان مخاطره ده بولنورلر . اشته موسبو
کیلوساق و موسبو بریوسکینک ذکر اولنان مقدار دن زیاده صعود
ایده میرک مضطرب اولغه باشلدقلری یرده توقف و نزوله مجبور
اولدقلری بوسببه مبتدر .

(شاکرد)

کره نسیمک نه دیمک اولدیغنی اکلام . فقط اصل هواندن عبارتدر
تعریف یورمکزی رجا ایدرم .

(خواجه)

شمیلاک بو قدر یتشور . سز ذکر اولنان شیرلی ایوجه ضبط
ایتمکه غیرت ایدیکز . کله حک در سده هوانک نه اولدیغنی سزه بیان
و تفهیم ایدرم .

مجلس والا مترجلرندن

قدری

(سرعت عمر)

عمر انسانی فی المثل بطریقدرکه نهائی برورطه هولناکدر . وخامت
عاقبتی اول خطوه دن کوش هوشمزه القا اولنور ایسه ده تقدیر ازلی
یرنی بوله جفتدن مجبوراً ایلرویه کیدیلور . در عقب آرزوی رجعت
مرآت متخلله ده رونما اولور . اما سائق قدر مساعد اولوبوپ دائمی
ایلرویه سوق ایدر . اثنای راهده مهلکه مذکورده دن اجتناباً اختیار
اولنان انواع تکلف و مشاق باعث کمال تعب واضطراب اولور ایسه ده